

**Posudek na hodnocení vlivů záměru
na lokality soustavy Natura 2000
dle § 45i zákona 114/1992 Sb., v platném znění**

**SILNICE I/36
V ÚSEKU HOLICE - ČESTICE**

Jan Losík a Alice Háková

BŘEZEN 2014

Datum zpracování posudku: 15.3.2014

Zpracovatelé posudku:

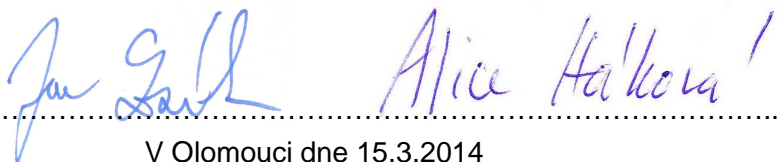
Mgr. Jan Losík, PhD.
Schweitzerova 47
779 00 Olomouc
e-mail: jan.losik@gmail.com
tel.: 604 623 654

Mgr. Alice Háková
512 33 Studenec 166
e-mail: hakova.alice@centrum.cz
tel. 737726287

Autorizace ke zpracování posudku:

Autoři jsou držiteli autorizace MŽP ČR č.j. 630/279/05 a MŽP ČR č.j. 630/1731/05 k posuzování vlivů na lokality soustavy Natura 2000.

Podpis zpracovatelů posudku:


.....

V Olomouci dne 15.3.2014

1 Úvod

Předmětem tohoto posudku je dokumentace k hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona 114/92 Sb., v platném znění, k záměru „Silnice I/36 v úseku Holice - Čestice“, které vypracoval RNDr. Jiří Veselý, v roce 2009. Zadavatelem posudku je RNDr. Vladimír Ludvík, Ekoteam, Veverkova 1343, 500 02 Hradec Králové, který pro daný záměr zpracovává odborný posudek EIA dle přílohy č. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Cílem naturového hodnocení v posudku je prověřit správnost dokumentace, resp. její součásti – naturového hodnocení záměru (dále také jen hodnocení). Jedná se zejména o posouzení úplnosti a správnosti v dokumentaci uvedených údajů a závěrů dokumentace, zda záměr má nebo nemá významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních lokalit soustavy Natura 2000.

Předkládaný posudek byl zpracován podle souvisejících metodických pokynů MŽP ČR a je v souladu s § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny, v platném znění) platných v době zpracování posudku.

2 Základní údaje o záměru

Název záměru: Silnice I/36 v úseku Holice - Čestice

Umístění záměru:

Kraj: Pardubický kraj a Královéhradecký kraj

Obec a katastrální území: Holice v Čechách, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Borohrádek, Žďár nad Orlicí, Zdelov, Čestice u Častolovic

Investor: Ředitelství silnic a dálnic ČR, Čerčanská 15a, 140 00 Praha - Kačerov

Rozsah (kapacita) záměru: Předmětem hodnocení RNDr. J. Veselého je nová dopravní stavba. Jedná se o prodloužení silnice I/36, která navazuje na připravovanou přeložku silnice I/35, stavbu „I/35 Holice – obchvat“ a přes obec Borohrádek spojuje tuto silnici se silnicí I/11 (Týniště nad Orlicí – Častolovice) v Česticích.

Silnice I/36 je navržena ve třech variantách se začátkem na silnici I/35 v úseku Holice – Ostřetín a koncem ve stávající stykové křižovatce silnic I/11 a II/318 v Česticích. Kategorie silnice je S 9,5/80.

Navržené varianty A, B a C plní stejnou dopravní funkci a prochází nezastavěným územím v relativní blízkosti okrajové zástavby nebo zcela mimo zástavbu. Trasa je vedena po zemědělských i lesních pozemcích a po stávajících silnicích (I/35, II/218, III/3182, III/3183, III/3055). V úsecích vedených po stávajících silnicích je využíván celý stávající profil silnice, který se stavbou jednostranně rozšíří. Trasy jednotlivých variant se liší na začátku trasy mezi obcemi Holice, Ostřetín a Veliny a v místě obchvatu obce Borohrádek. Úseky Holice – Borohrádek a Borohrádek – Čestice jsou pro všechny varianty společné.

Varianta A začíná ve stykové křižovatce vybudované v prostoru jihovýchodně od města Holice, pokračuje jižně od bývalého skladu Mototechny a CHLÚ cihlářské hlíny, prochází mezi obcemi Veliny a Staré Holice, dále severozápadně kolem města Borohrádek a u obce Čestice se napojuje na silnici I/11. Celková délka varianty A je 14,630 km. Z toho jsou v délce 5,800 km využívány stávající silnice III/3183, III/3055 a II/318.

Varianta B začíná shodně jako varianta A. Prochází jižně kolem vrchu Na Březině a Starých Holic, obchází severozápadně město Borohrádek (ve větší vzdálenosti než var. A) a za Borohrádkem pokračuje v trase shodné s var. A do obce Čestice. Celková délka varianty B je 14,576 km. Z toho jsou v délce 5,286 km využívány stávající silnice III/3183, III/3055 a II/318.

Varianta C navazuje přímo na konec stavby „I/35 Holice – obchvat“, vede krátce po trase silnice III/3182 mezi Ostřetínem a Starými Holicemi, dále prochází přes CHLÚ cihlářské dílny i stávající

dobývací prostor a napojuje se do trasy varianty A, v jejíž trase pokračuje až do konce úseku v napojení na silnici I/11 v Česticích.

Součástí stavby všech variant bude též systém odvodnění komunikace včetně navazujících technických opatření (dešťové usazovací nádrže - DUN, vsakovací a vyrovnávací nádrže, odpadní kanály, úpravy koryt toků apod.) a také přeložky inženýrských sítí. Na trasách všech variant jsou navrženy mostní objekty přes Tichou Orlici, ostatní vodoteče v území a přes železniční tratě č. 016 a č. 026.

Detailní popis technického řešení stavby je popsáno v přepracované dokumentaci EIA (Athos-co s.r.o. Praha, 2013).

3 Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO

Posouzení úplnosti a správnosti naturového hodnocení v dokumentaci EIA

Obsah textu hodnocení odpovídá požadavkům § 45i zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Struktura a metody hodnocení jsou v souladu s metodickým pokynem MŽP pro provádění naturových hodnocení v roce 2009. Při posuzování byla použita 3 bodová stupnice umožňující kategorizovat zjištěný vliv podle významnosti jeho dopadů na předměty ochrany lokality soustavy Natura 2000, tak jak byla uplatňována v roce 2009. V současnosti se používá 5 bodová stupnice (MŽP 2011).

Autor hodnocení věnoval dostatečnou pozornost charakteristice záměru a uvedl všechny potřebné údaje relevantní pro vyhodnocení vlivu na lokality soustavy Natura 2000.

Adekvátně k vlastnostem záměru jsou uvedeny obecné charakteristiky zájmového území. Hlavním kritériem pro identifikaci potenciálně dotčených lokalit soustavy Natura 2000 byla nejen poloha záměru vzhledem k okolním ptačím oblastem a evropsky významným lokalitám, ale také možné ovlivnění v souvislosti se všemi výstupy, které mohou souviset s prováděním i provozem plánovaného záměru. Jako potenciálně ovlivněná byla správně určena EVL Orlice a Labe (CZ0524049). V hodnocení je uveden přehled předmětů ochrany EVL Orlice a Labe, kde jsou předmětem ochrany jak přírodní stanoviště, tak tři živočišné druhy (bolen dravý, klínatka rohatá a vydra říční).

V mapě na str. 20 je vyznačena trasa komunikace v oblasti křížení Tiché Orlice v jednotlivých variantách s kódy přírodních biotopů, které odpovídají výsledkům mapování biotopů (AOPK ČR 2009). V této mapě chybí zakres hranice potenciálně dotčené EVL Orlice a Labe. Ani z textu hodnocení není zřejmé, že bude území EVL dotčeno i jinak než křížením vodních toků Tiché a Divoké Orlice. Autor hovoří o zájmovém území severně od Borohrádku, což nepředstavuje zcela vhodné označení.

Pro dotčenou část EVL Orlice a Labe v rámci křížení trasy přes Divokou Orlici je na str. 26 naturového hodnocení poskytnuta přehledná mapka s vyznačením mapovaných segmentů, která jasně vymezuje zájmové území uvnitř EVL i v jejím sousedství a podává detailní informace o kvalitě dotčených přírodních stanovišť.

Bližší specifikace ovlivněného území je uvedena dále v textu hodnocení, kdy se autor zmiňuje o vyhodnocení vlivu záměru do vzdálenosti 400 m od křížení toků Tiché a Divoké Orlice.

V kapitole věnované samotnému vyhodnocení vlivů záměru na lokality soustavy Natura 2000 autor jako potenciálně ovlivněné určil všechny předměty ochrany EVL Orlice a Labe. U každého z nich je pak uvedena jeho obecná charakteristika, jeho výskyt v ČR, ale také přímo v zájmovém území.

Podkladem pro vyhodnocení významnosti vlivu bylo terénní šetření v jarním a letním období v roce 2009, údaje z vrstvy mapování biotopů (AOPK ČR 2009) a dále údaje o výskytu druhů z nálezové databáze ochrany přírody (AOPK ČR 2009). V hodnocení není zmíněno, zda autor konzultoval výskyt předmětů ochrany, zejména živočišných druhů, s regionálními znalci.

Dále jsou zde uvedeny možné vlivy na předměty ochrany EVL, které jsou rozděleny na přímé a nepřímé. Mezi přímé patří krátkodobá změna kvality vodního prostředí způsobená provozem na komunikaci (např. péčí o komunikaci v zimním prostředí, dopravní nehodou), dále změna kvality břehové linie způsobená kácením nebo likvidací bylinného doprovodu vodního toku, případně změna povrchu břehu způsobená možnou úpravou podmostí.

Mezi nepřímé vlivy jsou zahrnuty další potenciální vlivy, k nimž může docházet při realizaci záměru (nutný pohyb, pracovníků v okolí stavby, možné znečišťování prostředí, odpadky apod.), ale také vyvolané investice, dosud neznámé nebo detailně nespecifikované, při nichž mohou vzniknout další nároky na zábor lokalit s výskytem stanovišť, jež jsou předmětem ochrany EVL. Dále autor diskutuje, že záleží na mnoha faktorech, kdy dochází k nulovému až významnému ovlivnění předmětu ochrany.

Mezi další přímé vlivy, které mohou nastat při realizaci záměru a které se posuzovateli jeví nezbytné specifikovat, patří ovlivnění vodního prostředí při stavebních činnostech. Při betonování na březích může docházet ke splachům a tím zvýšenému zákalu vody (např. při vyplavování vápenného mléka nebo zeminy), které může být stresující pro larvy klínatek i bolena dravého, případně může ovlivnit potravní nabídku pro vydry říční.

Autor hodnocení opomenul zmínit také možné ovlivnění populace vydry říční působením rušivých vlivů při stavebních činnostech.

Vyhodnocení vlivů na Evropsky významnou lokalitu Orlice a Labe

Autor hodnocení se pečlivě věnoval určení aktuálního stavu přírodních stanovišť v místech křížení trasy komunikace s koryty Tiché a Divoké Orlice. Ovšem z popisu dotčených přírodních stanovišť není zřejmé, zda terénní průzkum probíhal i v navazujícím území, které nesousedí bezprostředně k tokem Tiché Orlice. Dle údajů z původní vrstvy mapování biotopů z let 2000 – 2005 se v trase vedení komunikace ve variantě B nacházel travní porost, který byl hodnocen jako mozaika biotopu T1.1 (80 %), tedy stanoviště 6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří a biotopu X5 Intenzivně obhospodařované louky (20 %). V aktualizované vrstvě mapování biotopů (2006-2018) byl stejný travní porost klasifikován jako stanoviště 6510, tedy biotop T1.1 o reprezentativnosti P, která svědčí o přechodném biotopu s výskytem druhů nejméně ze dvou přírodních biotopů. V textu hodnocení RNDr. Veselého se uvádí, že dojde k ovlivnění travních porostů stanoviště 6510, respektive X5.

Závěrem vyhodnocení výskytu přírodních stanovišť je sdělení, že se žádné nevyskytuje v místech křížení trasy komunikace s EVL Orlice a Labe. Při terénním šetření pro potřeby vypracování posudku v březnu 2014 nebylo možné vzhledem ke stavu vegetace mimo vegetační sezónu adekvátně zhodnotit kvalitu dotčených travních porostů. Pokud předpokládáme, že dotčené travní porosty představují stanoviště 6510, dojde realizací komunikace k dotčení přírodního stanoviště, které je předmětem ochrany EVL Orlice a Labe. Stanoviště 6510 bude konkrétně dotčeno při vedení trasy ve variantě B a to na ploše 0,28 ha (délka úseku je 80 m a šířka ovlivněné plochy stanoviště je 25 m, i s manipulačním pásem

narušeným při stavební činnosti). Dotčené travní porosty se nacházejí při hranici EVL Orlice a Labe severně od Borohrádku a částečně navazují svou jižní částí na zastavěné území obce.

Za hlavní kritérium (hladinu významnosti vlivu) lze považovat likvidaci minimálně 1 % rozlohy typu přírodního stanoviště či 1 % velikosti populace evropsky významného druhu, nebo ptačího druhu na území dané EVL (např. Lambrecht, Trautner, 2007, Roels, 2009 in Chvojková et al., 2011). Ovlivnění stanoviště 6510 o rozloze 0,28 ha představuje vzhledem k celkové rozloze stanoviště v EVL Orlice a Labe ztrátu 0,24 %, tedy nevýznamné ovlivnění.

Po vyhodnocení vlivů záměru na přírodní stanoviště autor dále hodnotí vlivy na populace **bolena dravého, klínatky rohaté a vydry říční**. U každého druhu jsou uvedeny informace o jeho ekologii a biologii, ohrožení, péči o druh a také o jeho výskytu v zájmovém území. Dále jsou zde popsány potenciální negativní vlivy na populace všech tří živočišných druhů, které by mohly nastat realizací záměru. Závěrem této části hodnocení je sdělení, že při realizaci záměru může dojít k negativnímu ovlivnění populací populace bolena dravého, klínatky rohaté a vydry říční, které patří k předmětům ochrany EVL Orlice a Labe. Autor v této části hodnocení dle názoru posuzovatele nedostatečně popsal potenciál dotčené části vodního toku Tiché Orlice jako biotopu pro populaci klínatky rohaté. Dle terénního šetření v březnu 2014 jsou potenciálně dotčené biotopy v trase vedení komunikace v obou variantách vhodným biotopem klínatky rohaté a to jak pro stádium dospělců, tak pro výskyt larev této vážky.

Vzhledem k diametrálně odlišným stanovištním nárokům larev a dospělců klínatky rohaté, by bylo vhodné rozlišit působení negativních vlivů záměru na různá vývojová stádia této vážky. K ovlivnění imág klínatky může dojít při zásahu do břehových porostů, které dospělci využívají k lovu, páření a k úkrytu. Případná redukce dřevinných porostů bude provedena v omezeném rozsahu v okolí přemostění Tiché Orlice a nebude mít významný vliv na životaschopnost populace klínatky v EVL. K ovlivnění biotopu larev klínatky, kterým je písčité dno (nepřekryté organickou vrstvou sedimentu), a to spíše v mělčích partiích koryta (nejčastěji s hloubkou 30 – 40 cm, max. do 1 m) a s rychlostí proudění 0,4 – 0,8 m/s (Merta 2010), dojde pouze okrajově a lokálně v místě přemostění.

Mezi další vlivy, které působí nejen na larvy klínatky, ale také na bolena dravého, patří ovlivnění kvality vodního prostředí v toku, které může být ovlivněno při provádění zemních prací v okolí Tiché Orlice. Se stavebními činnostmi je také spojeno zvýšení hlukového zatížení v území, které je dnes prakticky nedotčené, a které může ovlivnit populaci vydry říční, která patří mezi senzitivní druhy. Vzhledem k předpokládanému rozsahu zemních prací při plánovaném přemostění toku Tiché Orlice bude tento vliv pouze krátkodobý a lokálního charakteru, který významně neovlivní životaschopnost populací zájmových druhů živočichů v EVL.

Dále se autor v hodnocení soustředí na vyhodnocení vlivů předložených variant vedení trasy nové komunikace. V názvu kapitoly je řečeno, že se bude zabývat i vyhodnocením tzv. nulové alternativy. Autor vyhodnotil, že míra dotčení EVL Orlice a Labe bude při realizaci záměru v obou variantách A a B shodná. Vyhodnocení nulové varianty záměru provedeno nebylo.

Při porovnání vlivu předložených variant A a B (varianta C se území EVL nedotýká) je zřejmé, že při vedení komunikace v trase B dojde k zásahu do území EVL ve větším rozsahu, navíc v blízkosti meandrů Tiché Orlice a na základě údajů z aktuální vrstvy mapování biotopů (AOPK ČR 2014) může dojít k ovlivnění i lučních porostů přírodního stanoviště 6510. Varianta A je vedena blíže k zastavěnému území obce a při její realizaci nebude dotčeno stanoviště 6510. Z těchto důvodů se jeví jako příznivější vedení komunikace ve variantě A, viz tabulka 1.

I když v názvu kapitoly 5.2 v hodnocení RNDr. Veselého je řečeno, že bude zvažována i nulová varianta, v samotném textu kapitoly se tak již nestalo. Na základě dostupných informací můžeme konstatovat, že nulová varianta nebude znamenat jakékoliv ovlivnění předmětů ochrany EVL Orlice a Labe a je tedy z tohoto důvodu příznivější než aktivní varianty.

Tabulka 1: Přehled ovlivněných předmětů ochrany EVL Orlice a Labe se stanovením míry významnosti vlivu pro jednotlivé varianty záměru včetně nulové varianty

Předmět ochrany	Varianta trasy	Míra významnosti vlivu (Veselý 2009)	Míra významnosti vlivu (Losík, Háková 2014)
6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří	A	není řešeno	0
	B	není řešeno	-1
	nulová	není řešeno	0
klínatka rohatá	A	-1	-1
	B	-1	-1
	nulová	není řešeno	0
vydra říční	A	-1	-1
	B	-1	-1
	nulová	není řešeno	0
bolen dravý	A	-1	-1
	B	-1	-1
	nulová	není řešeno	0

V kapitole vyhodnocení vlivů chybí část věnovaná hodnocení úplnosti podkladů. Dále zde chybí relativní vyčíslení velikosti ovlivněných populací vzhledem k populacím vyskytujícím se v ostatních EVL, kde jsou dané živočišné druhy předmětem ochrany a také k celkové velikosti jejich populací na území ČR, viz. Metodika hodnocení významnosti vlivu (Věstník MŽP, 2007). Dle informačního serveru www.natura2000.cz je bolen dravý předmětem ochrany v 6 EVL, vydra říční v 26 EVL a klínatka rohatá v 10 EVL. Stav populací jednotlivých druhů je hodnocen na území ČR v případě bolena dravého a vydry říční jako příznivý a v případě klínatky rohaté jako méně příznivý. Vzhledem k rozsahu záměru a míře potenciálního ovlivnění území EVL Orlice a Labe a biotopů výše zmíněných druhů živočichů, konstatujeme, že realizací záměru nedojde k významnému ovlivnění stavu populace druhu na území ČR.

Hodnocení vlivů na celistvost EVL

Autor v kapitole vyhodnocení záměru na celistvost EVL Orlice a Labe konstatuje, že nedojde k redukci plochy výskytu přírodních stanovišť, které jsou předmětem ochrany. S tímto tvrzením nelze úplně souhlasit, protože při vedení trasy ve variantě B může dojít k zásahu do travních porostů, které byly klasifikovány jako stanoviště 6510, které je předmětem ochrany EVL Orlice a Labe. Míra významnosti byla vyhodnocena vzhledem k celkové rozloze stanoviště jako mírně negativní.

Dále autor hodnocení realizaci záměru vzhledem k životaschopnosti populací druhů - bolen dravý, klínatka rohatá a vydra říční, která nebude ohrožena. Dále záměr nevede ke fragmentaci lokality a ke ztrátě klíčových charakteristik lokality, na nichž závisí stav předmětů ochrany. Nebude narušeno naplňování cílů ochrany lokality. S těmito tvrzeními lze vzhledem k charakteru záměru souhlasit.

Autor dále uvádí seznam přímých a nepřímých vlivů na potenciálně ovlivněné populace živočichů, které patří k předmětům ochrany EVL Orlice a Labe. Závěrem této kapitoly je tvrzení, že „pro hodnocené varianty je vliv potenciálně mírně negativní na EVL Orlice a Labe“.

Domníváme se, že autor hodnocení dostatečně vyhodnotil vliv záměru na celistvost EVL Orlice a Labe. Ovšem v závěru kapitoly by měl být formulován jednoznačný závěr, že realizace záměru nemá významný negativní vliv na celistvost EVL, nikoliv na potenciálně dotčené předměty ochrany.

Hodnocení kumulativních vlivů

Hodnocení kumulativních vlivů je zúženo pouze na konstatování, že autorovi hodnocení nejsou známy žádné záměry obdobného charakteru, při kterých by došlo k ovlivnění předmětů ochrany EVL Orlice a Labe. S tímto tvrzením lze souhlasit.

V současné době se dle informačního serveru EIA/SEA plánuje výše po toku Tiché Orlice v rámci EVL Orlice a Labe výstavba dvou vakuových jezů s MVE (MVE Plichůvky a MVE Chloumek). Hodnocení těchto záměrů na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. vypracoval v roce 2010 Dr. Lukáš Merta. Výsledkem jeho hodnocení je konstatování mírně negativního ovlivnění populace bolena dravého, klínatky rohaté a vydry říční.

Realizací nové komunikace Holice – Čestice dojde k působení mírně negativního vlivu na biotop všech tří výše uvedených druhů. Vzhledem k omezenému rozsahu ovlivněných biotopů všech tří předmětů ochrany EVL, které je lokálního charakteru, nedojde k významnému kumulativnímu ovlivnění předmětů ochrany EVL Orlice a Labe.

Zhodnocení navržených zmírňujících opatření

V hodnocení RNDr. Veselého není návrh níže uvedených zmírňujících opatření součástí samostatné kapitoly, ale součástí kapitoly Závěry a doporučení.

Pro bolena dravého autor navrhuje u obou mostů vodu z vozovky zaústit do vodního toku přes sedimentační nádrž, která bude mít ochrannou funkci před přímým vlivem látek z vozovky na vodní prostředí Tiché a Divoké Orlice. Dle názoru posuzovatele je vhodná také instalace ropných filtrů.

Pro klínatku rohatou je vhodné zamezit kácení nelesní zeleně a likvidaci bylinných společenstev břehů vodních toků Tiché a Divoké Orlice, a dále zamezit přímému čerpání vod ze stavby do vodních toků Tiché a Divoké Orlice. Důležité je také dle názoru posuzovatele vodu pro potřebu stavby neodčerpávat z toku, kdy by mohlo dojít k ovlivnění vhodného biotopu klínatky rohaté a bolena dravého, včetně ovlivnění potravního biotopu vydry říční.

Pro vydru říční je nutné ponechat podmostí v přirozeném stavu bez zpevnění dlažbou, zásypem šterku atp. Pro případ stávajícího mostu přes Divokou Orlici neprovádět dodatečné úpravy (zpevňování) podmostí. Podmostí ponechat v současném stavu. Posuzovatel také navrhuje, aby nové přemostění Tiché Orlice splňovalo parametry pro zachování migrační prostupnosti toku. Po obou stranách břehu budou ponechány nejméně 0,5 m široké suché břehy, které zaručí vydrám migraci i při zvýšených průtocích v toku. Vydry jsou dále citlivé na vizuální a hlukové ovlivnění, které nastane při stavebních činnostech. Je vhodné stavbu provádět v denních hodinách od 7,00 – 18,00 hod., aby vydry nebyly rušeny při lovu.

Posuzovatel by dále rád doplnil obecnou zásadu, že pokud bude při stavebních činnostech ovlivněno vodní prostředí toku Tiché Orlice (ovlivnění Divoké Orlice se nepředpokládá), stavební práce budou provedeny mimo období tření bolenu dravých a líhnutí imág klínatek rohatých, tedy v období od počátku dubna do konce června.

Dobrým stavem mechanizace a organizací práce bude minimalizováno potenciální ovlivnění vodního prostředí toku a jeho bezprostředního okolí znečištěním při úniku pohonných hmot či jiných chemických látek. Strojní mechanismy zde pracující budou vybaveny prostředky pro likvidaci ropného znečištění. V blízkosti toku nebude skladován materiál nebo parkovány dopravní mechanismy.

Z důvodu možného ovlivnění travních porostů přírodního stanoviště 6510, v případě vedení trasy ve variantě B, navrhujeme omezit pojezdy techniky na míru nezbytně nutnou. Skrývku ornice je vhodné provádět mimo vegetační období. V rámci těchto travních porostů nebude zřizováno staveniště ani zde nebudou parkovat stavební mechanismy.

4 Závěr

Předmětem předkládaného posudku je hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000 dle §45i zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Hodnoceným záměrem je plánovaná „Silnice I/36 v úseku Holice - Čestice“. Hodnocení vypracoval RNDr. Jiří Veselý v roce 2009.

Hodnocení záměru bylo zpracováno víceméně v souladu s příslušným metodickým pokynem MŽP a s požadavky zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Svou strukturou i obsahovou náplní odpovídá posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. Jak bylo uvedeno v kapitole 3 tohoto posudku, v předloženém hodnocení chybí vyhodnocení nulové varianty záměru. Dále zde chybí kapitola věnovaná vyhodnocení úplnosti podkladů. Tyto nedostatky nemají zásadní vliv na formulaci výsledku hodnocení a jsou z části dány také rokem provedení hodnocení, kdy ještě nebyl k dispozici příslušný metodický pokyn MŽP. Hodnocení obsahuje drobné formální chyby, kdy jsou v seznamu zkratk uvedeny některé, které se v textu nevyskytují, dále v seznamu literatury chybí některé citované práce.

Dle informací z aktualizované vrstvy mapování biotopů (AOPK ČR 2014) je možné, že při vedení trasy severně od Borohrádku ve variantě B, dojde k zásahu do přírodního stanoviště 6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří. V posuzovaném hodnocení z roku 2009 není vliv na toto stanoviště řešen. Bylo ujištěno, že k významnému dotčení tohoto předmětu ochrany však nedojde, proto tato skutečnost nemá zásadní vliv na závěry hodnocení.

Zpracovatelé tohoto posudku se ztotožňují se závěrem hodnocení, že záměr: „Silnice I/36 v úseku Holice - Čestice“ nemá významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany žádné evropsky významné lokality či ptačí oblasti.

5 Návrh stanoviska

V této části posudku jsou dle metodického doporučení MŽP formulovány body 1., 3. a 4. kapitoly III přílohy č. 6 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich rozsahu a významnosti

Hodnocení prokázalo, že realizace záměru „Silnice I/36 v úseku Holice - Čestice“ nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost dotčené lokality soustavy Natura 2000, kterou je EVL Orlice a Labe. Záměr je předkládán v několika variantách (A, B, C), k mírně negativnímu ovlivnění předmětů ochrany EVL dojde při realizaci záměru ve variantě A nebo B, konkrétně se jedná o populace bolena dravého, vydry říční a klínatky rohaté, v případě varianty B také přírodního stanoviště 6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří. Realizace záměru nebude mít významný vliv na celistvost EVL Orlice a Labe.

V okolí záměru se nenacházejí žádné další lokality soustavy Natura 2000, jejichž předměty ochrany mohou být realizací ani provozem záměru ovlivněny.

Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí

- Vyústění dešťové kanalizace z obou mostů bude do vodního toku provedeno přes sedimentační nádrž. Dle názoru posuzovatele je vhodná také instalace ropných filtrů.
- Kácení břehových porostů Tiché a případně Divoké Orlice bude omezeno na minimum a bude provedeno mimo vegetační sezónu.
- Zamezit přímému čerpání vod ze stavby do vodních toků Tiché a Divoké Orlice. Důležité je také dle názoru posuzovatele vodu pro potřebu stavby z toku neodebírat pro stavební účely.
- Podmostí u nového přemostění Tiché Orlice bude zachováno v přirozeném stavu bez zpevnění dlažbou, zásypem šterku atp. Po obou stranách břehu musí být ponechány nejméně 0,5 m široké suché břehy, které zaručí vydrám migraci i při zvýšených průtocích v toku. Pro případ stávajícího mostu přes Divokou Orlici neprovádět dodatečné úpravy (zpevňování) podmostí.
- Stavební činnosti budou z důvodu omezení působení rušivých vlivů na populaci vydry říční v území 100 m od koryt vodních toků Tiché a Divoké Orlice prováděny v denních hodinách od 7,00 – 18,00 hod.
- Stavební práce budou provedeny mimo období tření bolenu dravých a líhnutí imág klínatek rohatých, tedy v období od počátku dubna do konce června.

- Dobrým stavem mechanizace a organizací práce bude minimalizováno potenciální ovlivnění vodního prostředí toku a jeho bezprostředního okolí znečištěním při úniku pohonných hmot či jiných chemických látek. Strojní mechanismy zde pracující budou vybaveny prostředky pro likvidaci ropného znečištění. V blízkosti toku nebude skladován materiál nebo parkovány dopravní mechanismy.
- V případě realizace záměru ve variantě B navrhujeme na území EVL Orlice a Labe v místě výskytu přírodního stanoviště 6510 Extenzivní sečené louky omezit pojezdy techniky na míru nezbytně nutnou (dle staničení plánované trasy se jedná o km 8,9 – 9,0). Skrývku ornice je vhodné v tomto úseku provádět mimo vegetační období. V rámci těchto travních porostů nebude umístěno zařízení staveniště, skládky materiálu ani zde nebudou parkovat stavební mechanismy.

Pořadí variant

Záměr byl předložen v několika variantách, jejichž realizace, je z hlediska vlivu na soustavu Natura 2000 hodnocena jako mírně negativní ovlivnění potenciálně dotčených předmětů ochrany EVL Orlice a Labe.

Autor vyhodnotil, že míra dotčení EVL Orlice a Labe bude při realizaci záměru v obou variantách A a B shodná. Posuzovatelé při porovnání vlivu variant A a B došli k závěru, že při vedení komunikace v trase B dojde k ovlivnění území EVL ve větším rozsahu, navíc v blízkosti meandrů Tiché Orlice a na základě údajů z aktuální vrstvy mapování biotopů (AOPK ČR 2014) může dojít k ovlivnění i přírodního stanoviště 6510. Varianta A je vedena blíže k zastavěnému území obce a při její realizaci nebude dotčeno stanoviště 6510. Z těchto důvodů se jeví jako příznivější vedení komunikace ve variantě A.

Obě varianty vedení nové komunikace (A a B) byly vyhodnoceny jako mírně negativní, které významně neovlivní celistvost EVL Orlice a Labe.

6 Seznam použité literatury a podkladů

- Athos-co s.r.o. (2013): Přepracovaná dokumentace EIA k záměru „Silnice I/36 v úseku Holice – Čestice“.
- Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.
- Kolektiv (2001a): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.
- Merta L. (2010): Výstavba 2 MVE s vakuovými jezy na Tiché Orlici – MVE Pichůvky a MVE Chloupek. Hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000.
- MŽP ČR (2007): 15. Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP ČR, částka 11, s. 1 – 23.
- MŽP ČR (2011): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000.
- Veselý J. (2009): Silnice I/36 v úseku Holice – Čestice. Hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000.
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Informace na internetových portálech:

www.natura2000.cz

www.biomonitoring.cz